



Aktualno [Nekategorizirano](#)

U SPEKTRU BOGATSTVA RAZLIČITOSTI – 4 – Institucionalni okvir i važne institucije – VLADA REPUBLIKE HRVATSKE I ODNOS PREMA PREDSTAVNICIMA NACIONALNIH MANJINA U HRVATSKOJ

20. svibnja 2021. [Antun Bradašević Edit](#)

Uvod: U ovoj objavi bit će riječi o tome da li su i na koji način predstavnici nacionalnih manjina u RH imali ili imaju mogućnost participacije u kreiranju politika Vlade RH. Ukratko ćemo se na početku prisjetiti koja je uloga Vlade RH i pokušati prikazati koji su to predstavnici nacionalnih manjina u bivšim Vladama RH do sada obnašali neke od značajnih uloga, npr. jesu li bili ministri ili potpredsjednici te kako danas u ovom aktualnom trenutku krize izazvane pandemijom i potresima u RH obnašaju svoje dužnosti.

Ukratko o važnosti i ustroju Vlade RH



Fotografija (izvor portal Vlada RH)

U Republici Hrvatskoj državna je vlast ustrojena na načelu diobe vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudbenu vlast. Vlada Republike Hrvatske obavlja izvršnu vlast u skladu s Ustavom i zakonom. U obavljanju izvršne vlasti Vlada određuje, usmjerava i usklađuje provedbu politika i programa te u tu svrhu predlaže i donosi strategije, daje smjernice, donosi akte te poduzima druge mjere potrebne za uređenje odnosa iz područja svoje nadležnosti. Vlada predlaže Hrvatskom saboru zakone i druge akte te državni proračun i završni račun, provodi zakone i druge odluke Hrvatskoga sabora, donosi uredbе za izvršenje zakona, vodi vanjsku i unutarnju politiku, usmjerava i nadzire rad državne uprave, brine o gospodarskom razvitku zemlje, usmjerava djelovanje i razvitak javnih službi te obavlja druge poslove određene Ustavom i zakonom. Predsjednik Vlade na čelu je Vlade Republike Hrvatske. Zajedno s članovima Vlade odgovoran je za odluke koje Vlada donosi, a Vlada je odgovorna Hrvatskom saboru. Članovi Užeć kabineta su predsjednik i dva potpredsjednika Vlade.



Delegacija Vlade RH predvođena predsjednikom Andrejem Plenkovićem na ovogodišnjoj komemoraciji u Jasenovcu (izvor fotografije: Savjet za nacionalne manjine RH)

Jesu li predstavnici nacionalnih manjina bili članovi Vlade RH?

U kratkoj analizi spomenut ćemo samo neke od možda najpoznatijih saborskih zastupnika koji su bili članovi prethodnih Vlada RH.

U prvoj Vladi RH, za vrijeme predsjednika Stjepana Mesića, drugoj pod predsjedanjem Josipa Manolića, i trećoj pod predsjedanjem Franje Gregurića, saborski zastupnik **Osman Muftić** bio je prvi ministar znanosti Republike Hrvatske. On je rođen u Sarajevu a bio je kasnije i hrvatski veleposlanik u Iranu. Dužnost obnašao od 1993. do 1996. godine. U desetoj Vladi RH, pod predsjedanjem Ive Sanadera od 2008.-2009. godine potpredsjednik Vlade za regionalni razvoj, obnovu i povratak, bio je **Slobodan Uzelac**. On je imao povjerenje i predsjednice Vlade RH i u jedanaestoj Vladi RH, gospođe Jadranke Kosor, u periodu od 2009.-2011. godine. Tada je gospodin Uzelac bio potpredsjednik Vlade za društvene djelatnosti i ljudska prava. U dvanaestoj Vladi RH pod predsjedanjem Zorana Milanovića, potpredsjednica i ministrica socijalne politike i mladih bila je **Milanka Opačić** a prva potpredsjednica Vlade RH i ministrica vanjskih i europskih poslova, gospođa **Vesna Pusić**. I dolazimo do aktualne Vlade RH predsjednika Andreja Plenkovića gdje je jedan od dva potpredsjednika Boris Milošević (drugi je ministar hrvatskih branitelja Tomo Medved).



Odavanje počasti u Varivodama (izvor fotografije: Savjet za nacionalne manjine RH)

Već po ovom kratko pregledu možemo zaključiti kako sve prethodne Vlade RH apsolutno nisu imale predrasuda prema predstavnicima nacionalnih manjina, jer su njima nerijetko povjeravani vrlo značajni resori, a oni su svoje zadatke redom svi obavljali na vrlo profesionalan, odgovoran i kvalitetan način. Time je potvrđeno i to kako se poštuje Ustav RH ali i to kako je Republika Hrvatska demokratska država u kojoj i pripadnici nacionalnih manjina, sukladno svojem stupnju obrazovanja, znaju i sposobnostima, mogu „kotirati“ i na najvišim državničkim funkcijama. Tu samo usput spominjemo kako su i mnogi hrvatski diplomati (pripadnici manjinskih nacionalnih zajednica) bili hrvatski veleposlanici u mnogim državama diljem svijeta. Dakle i tu se nije gledala nacionalna pripadnost, nego stručnost pa i njihova orijentacija kako žele svojim osobnim radom doprinijeti ugledu RH u svijetu.



Fotografija: izvor Vlada RH

Aktualna situacija u Vladi predsjednika Andreja Plenkovića i uloga potpredsjednika Borisa Miloševića

Mnogi analitičari se slažu kako su ova vremena koja sada živimo u Hrvatskoj bremenita problemima, među kojima je posebno značajana borba protiv pandemije COVID 19 ali i potresi koji su se dogodili na zagrebačkom području te na području Banovine. Prisutan je problem depopulacije stanovništva jer mlađi ljudi, pogotovo otkad je RH punopravna članica EU, odlaze u druge ekonomski razvijenije zemlje EU u potrazi za zaposlenjem odnosno osiguranjem svoje egzistencije. Zbog raznih političkih razloga predsjednik **Andrej Plenković** bio je prisiljen zamjenjivati neke od svoji ministara odnosno obaviti rekonstrukciju Vlade. To su samo neki od velikih problema, pa je činjenica kako su u tim izazovnim i zahtjevnim vremenima na najodgovorniji funkcijama u Vladi, potrebni vrlo kvalitetni i sposobni ljudi. Tim više je za svaki respekt činjenica kako je jedan od potpredsjednika Vlade RH **Boris Milošević** iz redova srpske manjinske zajednice.



Boris Milošević na komemoraciji romskim žrtvama u Uštici

Evo njegove kratke „osobne karte“: **Boris Milošević**, dipl. iur; rođen 5. studenog 1974. u Šibeniku; oženjen, otac jednog djeteta. Obrazovanje: 2004. – položio pravosudni ispit; 2000. – diplomirao na Pravnom fakultetu u Rijeci. Od 2016. – 2020. – zastupnik u Hrvatskom saboru, član Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Odbora za rad, mirovinsko i socijalni sustav te Odbora za lokalnu, područnu i regionalnu samoupravu. Milošević je od 2019. – 2020. – predsjednik Srpskog narodnog vijeća; 2015. – predavač na stručnom studiju javne uprave na Pravnom fakultetu u Zagrebu, obavljanje dijela nastave bez mogućnosti ispitivanja; 2012. – 2016. – predsjednik je Povjerenstva Vlade RH za granice jedinica lokalne samouprave; 2012. – 2016. – pomoćnik ministra uprave, nadležan za vođenje Uprave za politički sustav, državnu upravu te lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu; 2010. – 2012. – član Upravnog vijeća Centra za ljudska prava; 2008. – 2012. – pravni savjetnik, Srpsko narodno vijeće; 2007.- 2008. – tajnik Općine Kistanje; 2005. – 2007. – pravni savjetnik u španjolskoj humanitarnoj organizaciji Pokret za mir; 2002. – 2005. – sudački vježbenik na Općinskom sudu u Benkovcu. Od stranačkih dužnosti izdvajamo: od 2017. član predsjedništva SDSS-a; od 2017. predsjednik Kluba zastupnika SDSS-a; član SDSS-a. Govori engleski jezik a posebno je bio zamjentan njegov rad u općinskim i izbornim povjerenstvima izbornih jedinica, gdje je obavljao sve pripremne radnje za provedbu izbora, obuku i edukaciju članova biračkih odbora, od organizacije izbora za vijeće nacionalnih manjina 2003., izbora za zastupnike za Hrvatski sabor 2003., 2007. i 2011., predsjedničkih izbora 2005. te lokalnih izbora također 2005.; sudjelovao u organizaciji i predavao na nekoliko stručnih javnih savjetovanja o javnoj upravi; član VSNM Grada Zagreb. Milošević je u Hrvatskom saboru zamijenila Anja Šimpraga, dosadašnja zamjenica šibensko-kninskog župana iz redova srpske manjine i potpredsjednica SDSS-a. Milošević je postao predsjednik Srpskog narodnog vijeća, dok je Milorad Pupovac, koji je 22 godine bio na čelu te krovne organizacije Srba u Hrvatskoj, postao

predsjednik Savjeta SNV-a. Prema statutu, SNV se bavi zaštitom i promocijom ljudskih, građanskih i nacionalnih prava Srba, te pitanjima njihova identiteta, participacije i integracije u hrvatsko društvo. Vijeće je osnovano na temelju Erdutskog sporazuma i Pisma Vlade RH o dovršenju mirne reintegracije, koji Srbima jamče manjinsku samoupravu i pravo na organiziranje, te na temelju dugogodišnje tradicije srpske samouprave.

Uloga potpredsjednika Vlade RH Borisa Miloševića i Tome Medveda u pomoći ljudima na potresom stradalim područjima



Potresom uništene kuće na Banovini

Već smo spomenuli činjenicu kako aktualna Vlada RH ulaže velike napore kako bi se pomoglo ljudima u gradu Zagrebu i okolici te na Banovini, posebno u gradovima Sisku, Petrinji i Glini te u selima njihove okolice. Vrlo urgentno Vlada RH je reagirala, formirala Stožer za obnovu, aktivirala sve raspoložive snage pa tako i Hrvatsku vojsku, strukture Civilne zaštite i sve druge, kako bi se pomoglo ugroženim ljudima. Odmah istaknimo činjenicu kako se nije gledalo tko je tko na spomenutim područjima, odnosno pomaže li se Srbima, Romima, Hrvatima, Česima. Ta tragedija s potresom ujedinila je ne samo Hrvatsku nego i međunarodnu zajednicu, a posebno nama susjedne zemlje. Reakcija hrvatske države bila trenutačna, Vlada je odmah reagirala, donesena je odluka o interventnim sredstvima, podignute su sve službe koje su stajale na raspolaganju, odmah je u centru Petrinje podignut šator Civilne zaštite i Hrvatskog Crvenog križa. U Hrvatskom saboru je izglasan Zakon o obnovi, potpredsjedniku Vlade i ministru hrvatskih branitelja **Tomu Medvedu** dana je ovlast za rukovođenje radom Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske u dijelu koji se odnosi na otklanjanje posljedica katastrofe uzrokovane potresom na području Sisačko-moslavačke, Zagrebačke i Karlovačke županije. Njegovim zamjenicima imenovani su potpredsjednik Vlade RH **Boris Milošević** te ministar prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine **Darko Horvat**.

Evo što je na početku sanacija šteta na Banovini u intervjuju za „Novosti“ rekao potpredsjednik Vlade Boris Milošević:



„ Cijelo vrijeme smo na terenu, pratimo situaciju i po potrebi ćemo mobilizirati službe susjednih gradova i općina koje imaju kapaciteta da sudjeluju u raščišćavanju snijega. Istodobno, iz dana u dan raste broj prijava oštećenih objekata. U ovom trenutku ih ima oko 40.000. Za usporedbu, u Zagrebu ih je nakon proljetnog potresa ukupno bilo 26.000. Procjenjujemo da nam u ovom momentu treba oko 1500 kontejnera ili mobilnih kućica za privremeni smještaj. Stožer je osigurao alternativni smještaj za sve one koji se žele izmjestiti u državne stanove, hotele ili motele, međutim ti su kapaciteti ostali neiskorišteni jer stanovnici sela žele ostati na svojim razrušenim ognjištima. To čine iz straha da će i ono malo što im je ostalo nakon potresa netko odnijeti i da će stoka, odnosno blago koje im je sve na svijetu, pomrijeti. Postoje brojni psihološki razlozi koje treba razumjeti, ali činjenica je da ni mi ne želimo da se ti ljudi rasele. Želimo da se Banija obnovi, odnosno nanovo izgradi, za sve one koji će ostati živjeti na tom području. Činjenica je da je na robnim zalihama bilo tristotinjak kontejnera koji su, nažalost, iskorišteni za vrijeme korona-krize i nakon zagrebačkog potresa. Treba uzeti u obzir da su se u jednoj proračunskoj godini, odnosno u svega devet mjeseci dogodile tri izvanredne situacije: epidemija koronavirusa i dva velika potresa. Od prvog dana svjedočim da je država odmah digla sve raspoložive službe i dala im nalog da odu na Baniju. Istog dana je započelo uspostavljanje logističkih centara, i Crvenog križa, i Civilne zaštite. Vlada je odmah nakon obilaska terena održala sjednicu i osigurala interventna sredstva. Međutim, sve to u prva dva-tri dana jednostavno nije bilo dovoljno s obzirom na razmjere prirodne katastrofe koja je pogodila jako veliki kraj, gdje su pojedini zaselci jako teško dostupni, a domaćinstva raštrkana. Zbog toga u prvom momentu nije bilo moguće sagledati cjelokupnu štetu, pa je svaka vrsta pomoći koja je stigla od volontera bila dobrodošla i na njoj treba zahvaliti. U novom Operativnom programu za razdoblje od 2021. do 2024. posebnu smo pažnju posvetili razvoju krajeva naseljenih pripadnicima manjina jer se oni u najvećoj mjeri nalaze ispod prosjeka nacionalne razvijenosti. Takva je i Banija. Taj dokument može pomoći izgradnji krajeva pogođenih potresom, ali on sam neće biti dovoljan. Država na ovom području sada treba napraviti puno više od toga.“- rekao je **Milošević** uz ostalo u tom intervjuu.



Delegacija srpske nacionalne manjine na polaganju vijenca u Uštici

Za kraj ovog priloga i dio intervjua kojeg sam osobno imao prilike raditi s gospodinom **Borisom Miloševićem** u njegovom uredu prije godinu dana tako je predstavljao kampanju „Da se bolje razumijemo“. Prema njegovim riječima cilj kampanje je bio promocija ćirilice u javnom prostoru, želja da se skine stigma koja se stvorila oko toga pisma, te želja da se pošalje jasna poruka da korištenje toga pisma, bilo javno bilo privatno, nikoga ne ugrožava. Evo što je tada još rekao Boris Milošević:

” Teško je potpuno objektivno ocijeniti stanje manjinskih prava, jer smo duboko u to involvirani na razne načine pa onda i pogođeni raznim nepravdama. Ali naravno vidimo i one pozitivne stvari pa tako, unatoč nedovoljnom i sporom ostvarivanju Operativnih programa oni ipak donose određene učinke i poboljšavaju životne uvijete, smanjuju se polarizacije i tenzije na nekim područjima i sl. To ne ignoriramo, niti podcjenjujemo, ali vidimo i mnoge probleme, nerješavanje još uvijek mnogih gorućih egzistencijalnih pitanja, cikličko narušavanje ili pogoršavanje etničke klime i društvene tolerancije, vidimo govor mržnje, pojave revizionizma, neadekvatnu reakciju društvenih institucija... i onda naravno da ne možete biti zadovoljni. Ocjena nije crno – bijela, ali da može puno bolje to je sigurno. Duh tolerancije, duh dobre klime u društvu, građanima koje mi zastupamo je možda i najvažniji pa tek onda egzistencijalna pitanja.” - rekao je potpredsjednik Vlade RH Boris Milošević.

Autor teksta i većine fotografija: **Antun Brađašević**

